

Møde med Slangemennesket i Augustenborg

Af Gunnar Lind Haase Svendsen

"Et smukt lille Land, det er Fyen i det smaa; Slottet tog sig prægtig ud i den nedgaaende Sol, en stor Mængde Svaner svømmede omkring, jeg tænkte på de græske Prindsesser i 'Svanehammen', der badede sig."

(H. C. Andersen om Als i 1844)

Augustenborg – en naturperle

Jeg skriver dette tøvende. Modvilligt. Ja, nærmest lidt skamfuldt. Den dag – i forgårs – er ikke rar at tænke på. Men jeg tror, kære læser, at jeg må gøre det. Så nu forsøger jeg...

Augustenborg på Als er et skønt sted. Jeg husker tydeligt første gang, jeg så det. For omkring ti år siden. En dejlig sommereftermiddag i lunt, klart og stille vejr. Jeg sejlede i sejlbåd sammen med en ven. Vi sejlede gennem Aabenraa Fjord, mod sydøst gennem Als Fjord og ind i Augustenborg Fjord, hvor vi skulle ende turen. På den nordlige side, til venstre, gled Augustenborg Skov langsomt forbi – en smuk bøgeskov. Vandet var næsten blikstille. Jeg så leende og råbende børn bade ved noget, der lignede en badeanstalt. De løb ud ad en lang badebro og sprang i vandet med store pjask.

Her var så idyllisk, grønt og smukt. Helt stille. Ingen trafik. Som en tidslomme. En verden fra det 18. eller 19. århundrede. Deroppe var slots-parken og H. C. Andersens bænk. Og dér, helt nede ved kysten, tronedes Den gamle eg. Så kom vi hen til det store mammuttræ. Lige

bagved lå det imponerende Augustenborg Slot. Med den store plæne foran. I bunden af fjorden var lystbådehavnen, hvor vi skulle finde en plads til båden.

Siden skulle jeg stifte nærmere bekendtskab med stedet. Sammen med min kæreste, senere hustru. Vi boede i en lejlighed i Sønderborg. Og vi fandt stort behag i at køre til Augustenborg for at gå ture langs fjorden ud til Augustenborg Skov. Forår, sommer og efterår elskede vi at bade henne ved den rødmalede badeanstalt. Det var rart at kunne klæde om i et af de fire omklædningsrum. Og det var rart, at der var et stort terrassegulv, der gik helt ud til badebroen. Til venstre for badebroen var der desuden et lille stykke sandstrand, hvor man i godt vejr kunne ligge og dase.

Vi fik efterhånden et helt særligt forhold til stedet. Det var vores sted. Her tog vi på nogle af vores første ture sammen. Det var altid os to sammen, hånd i hånd. Det *er* altid os to sammen, hånd i hånd. Og jeg blev gode venner med Den gamle eg. Den fik en krammer, hver gang jeg gik forbi. Og jeg kunne mærke det stærke liv i den suse. Tusind års erindringer. Den faldt i en storm. Jeg fik et chok, da jeg så den faldne gigant. Min ven – tør jeg næsten sige. Allerede henvisnende. Jeg var så sikker på, den ville overleve mig.

Da vi mødte Slangemanden

Februar 2025 flyttede vi tilbage til Sønderborg. Og genoptog vore ture til Augustenborg. Vi cykler som regel derud. Det gjorde vi også i forgårs, en mandag. Anden pinsedag. Vi ville ud i det grønne. Skulle bare lige cykle forbi Brugsen for at købe et par sandwiches og en øl. Og så var vi klar til en lille picnic.

Vi gik hen ad stien talende om stort og småt. Hånd i hånd. Vi havde rygsække med proviant og badetøj. Så havde hun glemmt sin mobiltelefon i cykelkurven – og gik tilbage til lystbådehavnen. Imens lå jeg på græsset, i kanten af slotsplænen, i det dejlige solskinsvejr, og lavede strækøvelser.

Så kom hun mig smilende i møde. Vi gik vores sædvanlige rute – ikke op gennem slotsplænen og lindetræsalléen, men ad stien langs kysten. Forbi roklubben. Ud på det lave, sivagtige engområde, hvor der tit er oversvømmet. I dag var her kun lidt mudret. Så nærmede vi os badeanstalten. Dér var den. Svenskrødt træværk. Vi gik ned ad trapperne. På terrassegulvet stod til venstre det bord- bænkesæt, hvor vi plejede at spise vores frokost.

Det var middagstid. Vejret var fint, selvom små skybrømmer indimellem kom og forstyrrede. Vi var ikke alene. En mand sad lige bag os, ved et bord, der var stillet op inde i det første omklædningsrum. ”Jeg sidder lige og slapper af”, bemærkede han godmodigt. Henkastet. Om det var ok, at han hørte lidt musik på sin mobil? Jo, det var det da, svarede jeg. Min kone brød sig tydeligvis ikke om det og var tavs.

Jeg fik kun et lille glimt af ham, da vi satte os. Han lignede vistnok lidt en hjemløs. Der lå en cigaretpakke og en cigaret på bordet, en mobiltelefon, en lille, sort rygsæk. Og en stor flaske cola i midten. Et tæppe lå på bænken ved siden af ham. Voldsomt indigoblåt lagde jeg straks mærke til.

Vi ville helst have været helt alene. Nåja. Vi fandt øl og sandwiches frem. Vegetarsandwichs. Vi er begge vegetarer. Og hældte øl op i plasticrus. ”Nå, I får jer lige en mandagsøl”, bemærkede manden bag os. Ja, det gjorde vi da, mumlede vi. ”Velbekomme”. Tak, sagde vi. ”Skål”, sagde han. Og lidt efter: Om vi havde noget imod, at han sad der? Næh, svarede vi. Om vi havde noget imod, at han hørte lidt musik, bare sådan stille og roligt? Han sad bare lige og hyggede sig lidt. Slappede af. Det var da i orden, svarede jeg.

Jeg brød mig ikke så meget om den stemme. Den lød lidt for honningsød. Det gjorde mig mistænksom. Og jeg spurgte min kone, om vi ikke hellere skulle sidde nede ved vandet, på den lille strand. Nej, hun ville hellere sidde der

ved bordet. Nåja, så var det også okay med mig.

Jeg glædede mig til at komme ud at bade. Mens min kone pakkede sandwichs op og gjorde klar, rejste jeg mig og gik ud på badebroen for at vurdere vandkvaliteten. Da jeg vendte mig om, havde den ukendte mand sat sig på bænken ved siden af min kone. Han havde – forklarede hun senere – bedt hende om at massere fingrene på hans højre hånd, fordi der var gået krampe i dem.

Nu hørte jeg ham til min store overraskelse sige, at han blev nødt til at lægge sig ned. Om hun ville hjælpe ham? ”Dystoni” blev han ved med at gentage. Som en forklaring. Og nu smertede det så meget i hans hænder, at han blev nødt til at lægge sig ned. Han bad hende om at hente tæppet, det blå tæppe af et uldent, syntetisk stof. Udstrålende en nærmest fosforescerende, blå farve. Så lagde han sig med besvær om på siden, stærkt ømmende sig. Hun hentede tæppet, foldede det sammen og lagde det som en hovedpude under hans nakke. ”I må ikke gå”, næsten klynkede han. Og, fortroligt, til min kone: ”Kom jeg ikke bare sådan lige så stille og bad dig om at massere mine fingre?” Det måtte hun, lidt tøvende, sige jo til. ”Jeg vil jo ikke være til besvær”. ”Undskyld!”

Forestillingen

Han var tynd. Kort, lysebrunt skæg med grå stænk. Omkring 40 år – men måske så han ældre ud, end han var. Skeletagtige tatoveringer på de blege arme og ben. Det meste af tiden kneb han sit venstre øje sammen. Det højre stirrede ufravendt op på os, helt lyseblåt og

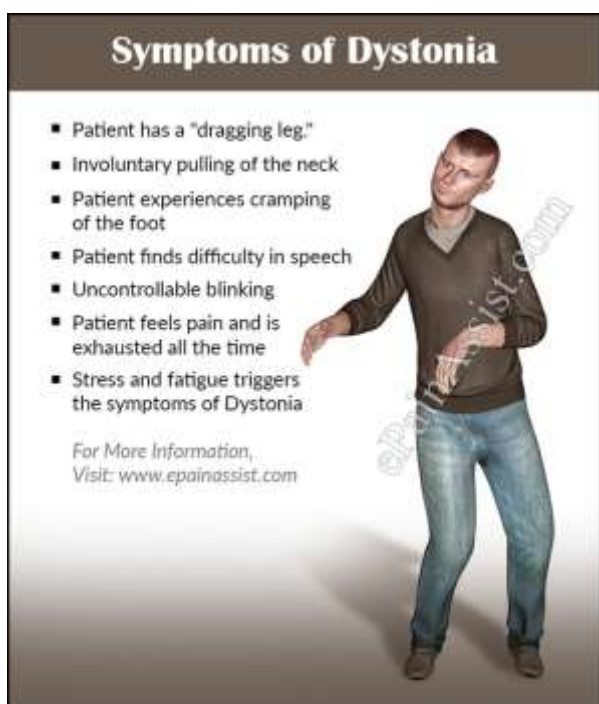
ligesom emailjeret. Uden dybde. Koldt. Uden menneskeligt udtryk. Som et dinosaurøje. Han havde tynde, lysegrå joggingbukser på, lidt beskidte her og der. Og en beige T-shirt. De nye, farvestrålende sportssko af overraskende høj kvalitet havde han sparket af. Hvad *lavede* han? Havde han fået et ildebefindende? Stenede han? Var han beruset? Vi kiggede hurtigt på hinanden, min kone og jeg, og jeg kunne se, hun havde de samme tanker som mig.

Det forekom surrealistisk. Et absurd teater, tænkte jeg. Han var begyndt at vride sig der på jorden foran os. Han bad os begge om at massere sine fingre. Krabbede sig langsomt frem mod os. Gennemrystedes af spasmer. Et sælsomt slangemenneske. Rakte armene frem, mens han nærmest hypnotiseret betragtede sine hænder. Vi fulgte hans blik og så på hænderne. De var helt deforme. Eller – fingrene var konvulsivt sammentrukne. Ligesom fuglekløer.

Han udstødte en lang klagelyd. ”I bliver nødt til at hjælpe mig”. ”Av, aav!” jamrede han. ”Pres mine fingre op! Det gør mere ondt på mig end på jer”. Vi var begge blevet forskrækkede – og trådte instinktivt til for at hjælpe. Tog hver sin hånd og fik med besvær strakt hans fingre ud. Hvis vi gjorde det, ville alt måske være godt igen? Men nej, nu krummede de sig atter sammen, og vi måtte begynde forfra igen, alt imens manden jamrede. Og så jokede han pludselig, mellem smerterne. ”Nå, I fik jer lige en mandagsøl”.

Vi stod længe bøje over ham. I en ubehagelig stilling, vi fik ondt i ryggen af. Overraskede. Noget rystede. Hvad var der i vejen? Et ildebefindende? Hvordan kunne vi hjælpe? "Dystoni", fik han endelig sagt – mellem smerteanfaldene. Som en fødende kvinde mellem to veer. "Dystoni" gentog han, mens han – liggende på siden – med store interesse studerede sine sammenkrummede fingre. Og så med helt almindelig stemme: "Har I hørt om det?" Nej, det havde vi ikke. "Muskelsammentrækninger i hele kroppen. Jeg kan ikke selv styre det". "Er der ikke noget medicin, der virker?" spurgte min kone. Jo, det var der. Måske havde han medbragt noget medicin? Han rystede på hovedet. På bostedet måtte de ikke udlevere medicin, fordi det kunne give hjerteanfald.

Så startede det hele forfra. Slangemanden krummede atter sine uhyggelige fingre sammen og bad os om at trykke dem ud igen. Ellers "går det ud i hele kroppen".

Et par børn kom forbi og sendte os nysgerrige blikke. Jeg havde lyst til at forklare dem, hvad der foregik. Berolige dem. Men gjorde ingenting. Jeg følte mig temmelig forvirret. Og

overrasket. Og skuffet over min egen indsats. Min egen reaktion. Tiden ligesom stod stille. Børnene var allerede forsvundet igen. Måske var der også andre – men jeg koncentrerede mig så meget om denne scene, at jeg havde svært ved at fokusere på andet.

Han rejste sig ikke op igen. Han blev liggende og vred sig. Det forekom surrealistisk. Nu stønnede han nogle gange og forklarede igen, med forpint stemme, at det var muskelsammentrækninger. Helt ukontrollable muskelsammentrækninger. "Dystoni". Det fik han ofte. Det var meget farligt. Og han kunne næsten ikke klare at leve med det mere.

Atter klagede han højlydt – av, av! Så forklarede han yderligere: "Jeg har også Tourette". Og så betydningsfuldt op på os med det ene øje, der halvt blændedes af sollyset. Han blev ved med at ligge og vride sig forpint, mens han studerede sine stivnede kløer med stor interesse. "Undskyld!" udbrød han, inderligt. "Undskyld!" "Men jeg holder ikke til det mere! I bliver nødt til at hjælpe." Og så igen: "Undskyld!" "Jamen, du kan jo ikke selv gøre for det", indvendte min kone spagt. "Undskyld!" vedblev han. Insisterende.

Og så fortalte han os, nu pludselig med helt normal stemme – han var helt klar i hovedet, bestemt ikke uintelligent og bestemt ikke påvirket af alkohol eller stoffer – at han kom fra et bosted her i nærheden. At han tidligere havde ringet til personalet på bostedet, men at der ikke var kommet nogen. Min kone spurgte hvorfor. "Det har de ikke personale til", svarede han.

Så gjorde det ondt på ham igen. ”Jeg er bare så taknemmelig”, sagde han flere gange, mens vi arbejdede hårdt for at strække hans fingre ud. ”Tak!” ”Tak!” ”Tak!” ”I aner ikke, hvor taknemmelig, jeg er”. Og så: ”I er nogle kongemennesker”. Han gentog, lidt højere: ”I er nogle kongemennesker.” ”Der er ikke mange som jer”. Min kone mumlede et svar. ”Jo, men det er I”.

Han ligesom registrerede den emotionelle reaktion fra min kone samt fraværet af min. Hans tone lød i mine ører lidt for ’professionel’. Lidt for mekanisk. Falsk. Som havde han lirt disse replikker af sig mange gange. ”Er du vred på mig?”, spurgte han mig. ”Nej” sagde jeg, igen kort for hovedet. I det samme holdt jeg inde med at massere, mens min kone fortsatte. Han fornemmede instinktivt min modstand og spurgte igen: ”Er du vred på mig?” ”Du virker vred.” Og til min kone: ”Er han vred?” Jeg mærkede hendes let bebrejdende blik. Jo, jeg var vred, kunne hun se. Men jeg ville ikke svare.

Og jeg var virkelig vred. Uforklarligt vred. En underligt kold vrede. Han fortsatte med at vride sig, ålen der ikke kunne stoppe med at sællegøre sig, med min kone foroverbøjet over ham. Og så: ”I skal strække mine fingre ud.

Bare tag godt fat.” Og han tilføjede: ”Det gør meget ondt på mig, men I bliver nødt til at gøre det. Ellers stivner mine fingre helt. Og det går ud i kroppen”. Og lidt efter: ”I bliver nødt til at ringe 112”.

Min kone rakte mig sin mobil. ”Det må du gøre. Det orker jeg ikke.” ”Behøver vi det?” spurgte jeg. Og gik ligesom i stå. Handlingslammet. Manden klagede sig igen og bad om, at vi ringede efter en ambulance. Tiggede om det. Han fortalte – pludselig helt rationel, uden smerter forekom det mig – at der lå nogle papirer om ham i rygsækken. Dem skulle jeg bruge, når jeg ringede efter ambulancen. Det gjorde jeg så. Der stod en beskrivelse af hans dystoni og Tourette. Jeg kunne se, han var 37 år. Måske var det så ikke fake? Eller måske var kun noget af det fake? Jeg var forvirret.

112

Så ringede jeg 112. For første gang i mit liv. De første par gange fik jeg ingen forbindelse. Så kom der en ringetone, telefonen blev taget, og en venlig mandsstemme spurgte, hvad han kunne hjælpe med. Jeg gik et stykke væk og forklarede, på rodet vis, at en mand lå her med kramper, han var vistnok misbruger og kom fra et bosted i nærheden... At han havde kramper, store smerter. Noget, der hedder dystoni. Og Tourettesyndrom. ”Nå, jeg kan se, du står ved vandet”, udbød den anden og lo over min overraskelse. ”Du er i Augustenborg, helt ude ved vandet”. Ja, jeg var på badeanstalten, svarede jeg, forvirret. Og jeg fik i det samme øje på et skilt, hvorpå oplystes, at der ved nødopkald skulle opgives nummeret A446. Det oplyste jeg. Men jeg ved ikke, om han hørte det. Det var vist ikke vigtigt.

Alarmcentralmandens munterhed kom fuldstændig bag på mig. Jeg havde forventet en dødsensalvorlig stemme. ”Jamen, så er det lettest, vi kommer med båd, ha ha ha”. Jo, medgav jeg. Joh. Og han gentog sin joke, som for at sikre mig, jeg havde hørt den: ”Det er ikke let at komme derud med en ambulance. Det ville være meget lettere med båd. Ha ha ha...”.

Jo, men jeg havde et papir med mandens fulde navn og cpr-nummer. ”Nå, så må du hellere tale med sygeplejersken”, sagde han lakonisk.

Et par sekunder efter hørte jeg en kvindestemme. Hun måtte have siddet lige ved siden af og overhørt samtalen, for hun vidste, hvad det drejede sig om. Hun noterede sig diagnoser, navn og cpr-nummer og sagde, de udmærket godt kendte den mand. Han havde allerede ringet til sit bosted, oplyste jeg yderligere. Men der var ikke kommet nogen. Nå – manden overtog samtalen – så skulle de nok sende en ambulance. Men ikke med udrykning. Den ville bare ”køre normalt i trafikken”.

Jeg kom tilbage til min kone og den vridende, stønnende mand. Og aflagde beretning. Det gjorde tydeligvis manden godt at vide, at hjælpen nu var på vej. Men nu skulle han have mere hjælp. Det hele var ”ved at gå i stå”. Vi masserede – og han betragtede med stor interesse sine håndled. ”Mine håndled er helt misfarvede”, bemærkede han. Jeg fornemmede en art dødsangst i den måde, han udtalte det på.

Venten

Lidt efter blev det absurde ved situationen mig pludselig for meget – og jeg rettede mig op. Stod og betragtede sceneriet uden at bidrage. Straks reagerede han: ”Er du sur på mig?” Og lidt efter, i samme anklagende tone, til min kone: ”Gik jeg ikke bare lige så stille hen og bad dig om at massere mine fingre?” Hun

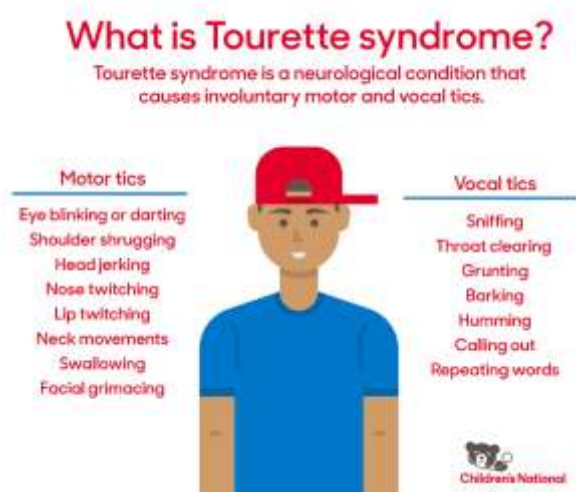
bekræftede dette. Og atter resignerede jeg og lod tvivlen komme ham til gode. ”Tænk, hvis jeg havde sådan en søn”, tænkte jeg uvilkårligt. Med en gysen.

Vi fik atter løsnet hans fingre. Han krummede dem atter – og nu fik jeg for alvor nok. Jeg havde mistet tålmodigheden. I en noget mere bestemt tonefald, end jeg selv brød mig om, sagde jeg: ”Nu må du se at holde det ud! Hjælpen kommer lige om lidt”. Min kone opgav også, rettede sig op, tog sig til ryggen og ømmede sig. Hun undrede sig måske nok lidt over mit mærkelige tonefald. Men straks efter vred han sig som en ål.

Vi forsøgte at massere igen, men hans hænder var umulige at holde. De gled ud af vore hænder. Han befriede sig og drejede en omgang rundt. Han beklagede sig højlydt: ”Åh, hvor gør det ondt!” Så rakte atter hænderne frem mod os. Ligesom bedende. Og fingrene var atter blevet krumme som kløer. Han betragtede dem intenst og bad os tage hver en hånd. ”Jeg er så ked af, jeg forstyrrer jer”, fremstammede han inderligt. ”Det er jeg virkelig”. ”Undskyld!” Min kone mumlede, at han da ikke skulle undskylde. Jeg følte mig helt kold inderligt. Vred. Uden en dråbe medlidenhed.

En lille flok børn kom forbi, nok for at bade – ”Nej”, klagede han. ”De må ikke se mig.” ”Jeg må ikke forskrække dem.” Og han bad os om at tildække ham med det blå tæppe. Jeg tog tæppet og tildækkede ham. Børnene forsvandt hurtigt. Nu bad han os om at træde på sine hænder – det gjorde meget ondt på ham, men det var det eneste, der var at gøre. ”Nej, det vil jeg ikke”, sagde jeg prompte. ”Hvorfor vil du ikke hjælpe?” spurgte han overrasket. En overraskelse, der virkede noget simuleret, husker jeg, jeg tænkte.

Men han forekom hverken påvirket eller uintelligent. Han var øvet i det her. Og han var desuden i besiddelse af en særdeles skarp 6. sans – en ’kan du ikke lide mig?’ sans. Min kone sendte mig et forundret, let bebrejdende blik. ”Hvad er der med dig?” spurgte hun lavmælt. Jeg svarede hende ikke, men rystede bare på hovedet.

Jeg tænkte: Det her er fake. Det her *kan* ikke være andet end fake. Jeg havde endda flere gange sporet et lille smil i hans mundvige. Et hånligt smil? Et triumferende smil? Og når han koncentrerede sig om at krumme fingrene på den ene hånd, kunne han af og til glemme at krumme fingrene på den anden. Der var i det hele taget en del ’huller’ i hans forestilling. Men tvivlen forsvandt ikke... Min kone adlød imidlertid og trådte på hans ene hånd. Jeg sukede og trådte på den anden hånd. Og tænkte

så højt, at alle burde kunne høre det: ”Dette er absurd”.

Fire meget unge teenagere gik ned af trapperne til badeanstalten – to piger og to drenge. De tilkastede os nysgerrige, lidt forskrækkede blikke. Og senere: Stjålne, forundrede blikke. Ud af øjenkrogen så jeg at de satte sig ved et bord bag den lille sandstrand. Lidt senere morede de sig med at banke søm i en træstub. De lavede også mange flere ting, som jeg ikke ændede.

På et tidspunkt gik jeg hen til dem og forklarede situationen. Og at vi allerede havde tilkaldt hjælp. De nikkede. Den ene dreng svarede, at – ja, de havde godt nok syntes, det var lidt mærkeligt. Den ene af pigerne kom på et tidspunkt ret tæt på. Og blev stående. Overraskende nok. Som om hun ville hjælpe med noget. Sige noget. Eller spørge om noget.

Han begyndte igen at vride sig – i denne sælsomme capoeira-agtige dans, som vi efterhånden kendte godt. ”Hvorfor kommer de ikke snart?” spurgte min kone højt, til alle og ingen. ”Har I ringet 112”, spurgte han. Ja. ”Så ring igen”. ”Undskyld!” ”Hvor er det skønt, der findes sådan nogle mennesker som jer.” ”Tak for jeres hjælp!” ”Tak!”

Jeg overtalte min kone til, at vi ikke ringede igen. De havde jo lovet at komme. Der var gået en halv times tid nu. Vi holdt op med at massere. Begge helt udmattede – for mit vedkommende mest af den psykiske spænding. Uvisheden. Den groteske, uafklarede situation. Desuden opfyldtes jeg stadig af denne kolde,

stumme vrede. Han vred sig den anden vej nu – ned mod vandet. ”Hvad sker der, hvis de finder en person druknet her?” spurgte han retorisk. Og vred sig længere og længere ned. ”Prøv om du ikke kan kravle den anden vej”, sagde jeg. ”Det kan jeg jo ikke selv styre”, sagde han med en lille stemme. ”Prøv nu alligevel”. Og jeg rettede mig op. Og ventede.

Han opgav sit forehavende. Indtil videre. ”Læg tæppet under mit hoved”. Min kone lagde det under hans hoved. ”Tak!” ”Tak ska du ha!” Han krummede fingrene og så på dem. Vi stod begge helt apatiske og så blot på. Der kom flere folk forbi, men jeg mødte ikke deres forundrede blikke. ”Av, av”, lød det svagt. ”Det gør så vanvittigt ondt”. Jeg forklarede dem ikke noget. Ventede blot.

Waiting...

Så kunne min kone ikke holde det ud mere. Hun gik hurtigt op ad trapperne og frem og tilbage på stien for at spejde efter ambulancefolkene. Hun kom tilbage med uforrettet sag. I mellemtiden havde jeg haft opsynet med den vridende mand, der åbenbart var ved at køre lidt træt. Men lidt efter fik han atter energi og udbrød: ”Jeg går i stå!” ”Det breder sig nu. Jeg er ved at blive helt følelsesløs.” Ingen af os reagerede. ”Kommer de snart? I bliver nødt til at ringe 112 igen.” ”Auv, av, av...” Stilhed.

Nærmest sløvt iagttog vi ham. Begge dødt-rætte. ”Jeg *kan* ikke mere” ”Jeg falder snart ud”. ”Det gør bare så ondt”. Nu fæstnede han blikket på mig – jeg undgik øjenkontakt. ”Hvis jeg tisser i bukserne, gør det så noget? Jeg kan ikke selv gøre for det. Det kan jeg bare ikke.” ”Og jeg skal sådan tisse.” ”Synes I så, jeg er ulækker?”

Han henvendte sig kun til mig, var min klare fornemmelse. Men jeg tav. Lidt efter gentog han. Jeg tav. Og min kone tav. ”Har jeg gjort dig noget?” spurgte han så pludselig, skarpt og direkte henvendt til mig. ”Nej”, svarede jeg prompte og returnerede: ”Har du gjort *mig* noget?” Det tænkte han lidt over. Så sagde han i sit helt normale stemmeleje: ”Hvorfor kan du ikke li mig?” Det havde jeg ikke noget svar på.

Hjælpen kommer

Nu var der gået en time, siden jeg ringede 112. Min kone var på dette tidspunkt blevet meget utålmodig – ja, og vred på ambulanceredderne. Fra Sønderborg kunne det højst tage 20 minutter. Måske kunne de ikke finde os? Hun gik op ad trapperne og op på stien. Og ringede. Fik fat i dem og rykkede højlydt for ambulancen. Der kom folk gående forbi. De stoppede halvt op og undrede sig over, hvad der foregik her.

Jeg tænkte flere gange – hvorfor blev folk ved med at komme? Det irriterede mig grusomt. Hvorfor blev der ved med at komme folk, voksne og børn? Nu kom der en tysk familie – mand, kvinde og en omkring 10-årig dreng. Manden og drengen blev stående og stirrede

forundret på os tre – manden, kvinden og den liggende.

Jeg forklarede kvinden på gebrokkent tysk, at manden havde smerter, og at der var tilkaldt hjælp. Hun kiggede på mig med et let bebrejdende blik, der syntes at sige: Hvorfor gør du ikke noget mere for at lindre mandens smerter?

Min tysktalende kone vendte tilbage i det øjeblik – jeg bad hende om at forklare det hele for tyskerne. Det gjorde hun hurtigt og fint – men alligevel var det, som om de ikke helt forstod. Mens manden og drengen blev ved med at holde sig tilbage, gik kvinden nærmest instinktivt frem og knælede ved Slangemanden. Hun spurgte på engelsk, om han havde smerter. "Tourette, Tourette!" sagde han højt, som en art forklaring. Hun forstod tydeligvis ikke dette ord. Han udtalte det på engelsk – stadig højere – men hun forstod stadig ingenting. Så spurgte hun ham, om han havde smerter. "Yes! Yes"... og om hun måtte massere ham i nakken. "Yes!"

Derpå masserede hun hans nakke i en tid. Og så forsvandt også denne familie. Og hvordan med ambulancen? Min kone fortalte, at den for længst var sendt afsted og skulle være her nu. De havde også sagt, at de fra bostedet i Augustenborg havde ringet 112 for at tilkalde en ambulance. Der kom altså ikke nogen fra hans bosted. De ville have, ambulanceredderne skulle tage sig af det.

Flere børn kom – og gik hurtigt igen, da de fik øje på manden, der lå så lang, han var, og vred sig. Han bad om at blive tildækket. Jeg lagde tæppet over ham. Min kone blev mere og mere harm over forsinkelsen. Og bostedets uansvarlighed. Hvorfor tog de intet ansvar for deres borger?

Jeg følte, tiden var gået i stå. Alt forekom uvirkeligt. Surrealistisk. Tanken slog mig, at jeg lige nu lærte meget om mig selv – om, hvordan jeg reagerer i en sådan situation. Hvorfor havde jeg overhovedet ingen medfølelse med manden? Hvorfor troede jeg ikke på ham? Hvorfor havde jeg lige fra begyndelsen været overbevist om, at han spillede skuespil? Det hele er kun et show. Men hvorfor? Hvad ønskede han at opnå? Og der var jo papiret med diagnoserne. Nej, vi måtte hellere blive der til den bitre ende. Vi kunne jo ikke være – *helt* sikre. For en sikkerheds skyld måtte vi hellere blive hos ham. Afvente hjælp. Spille komedien til ende. Det skete der jo ikke noget ved.

Og jeg fik flashbacks til tidligere, lignende oplevelser i mit liv. Men jeg kunne ikke sætte ord på dem. Blot en stærk oplevelse af genkendelse. Af et mønster. Og af denne frustration og vrede indeni. Ikke en millimeter af medlidenhed i mit hjerte. Ikke ét eneste gram af medfølelse. "Så tag dig dog sammen, mand!" Men så på den anden side: Det *kunne* jo være... Og fake eller ikke fake: Hvor måtte han dog have det dårligt! Hvilket liv! En masse ambivalente følelse. Men, Gud, hvor har jeg lyst til at kalde dit bluff!

Og hvis han drev gæk med os – hvilket han jo nok gjorde: Hvor var det uværdigt for ham selv. Hvorfor udnytte fremmede folks godtroenhed på denne måde? Det forekom totalt meningsløst. Han spillede dette gådefulde spil, denne forestilling – simpelthen *for at få kontakt*? Social kontakt og fysisk kontakt. Indimellem anede jeg en krusning om hans læber. Et lille smil, nærmest triumferende. Hvorfor gjorde han alt dette mod os? Hvorfor gjorde han det mod *sig selv*? Det var på alle måder så uværdigt.

Og jeg var vred, ja, men også skuffet over min egen mangel på medfølelse. Dette – væsen – kunne jo ikke selv gøre for det. Om det var fake eller ej, var det forfærdeligt. En forfærdelig skæbne. Var der virkelig ikke en måde at hjælpe ham på?

Endelig dukkede to kvindelige ambulanceførere op. Med solbrune, meget alvorlige ansigter. Ligesom ud af ingenting. En tynd, høj og en kraftig, lidt lavstammet. De så begge ret maskuline ud. De var tydeligvis frustrerede, utilpasse ved situationen. Og var i tvivl om, hvordan de skulle håndtere den. Den tynde sagde højt, at hun var bekymret for, hvordan de skulle få en bære frem nede fra shelterstedet, hvor ambulancen stod. Og hun spurgte mig, om der fandtes en genvej. Det vidste jeg ikke. Forfjamsket spurgte jeg, om jeg skulle prøve at finde ud af det. Hun takkede nej. Og tav atter.

Den kraftige talte med Slangemennesket. Han stak bedende, tiggende nærmest, sin venstre arm op mod hende og bad hende om at strække

sin lillefinger ud. Det gjorde hun til vores store overraskelse. Måske – fakede han *ikke*, tænkte jeg. Var det *mig*, der havde taget helt fejl? Jeg var i syv sind.

I samme øjeblik, kvinderne var kommet, havde Slangemanden glemt alt om min kone og mig. Han ænsede os ikke mere. Hele hans fokus rettedes mod de to kvinder, der betragtede ham med uransagelige blikke. Han stirrede tilbage med sit ene øje.

Ud af ingenting trådte nu to mandlige politibetjente. Svært bevæbnede med noget, der lignede automatgeværer, med nedadvendte geværløb. De undgik at se op. Måske følte de sig lidt beskæmmede over, at de stod her og spildte tiden. Jeg hørte dem ikke sige et eneste ord.

Der var så meget, jeg ville spørge de to ambulancereddere om – især efter jeg erfarede, at de kendte Slangemennesket. Lidt akavet blev jeg derfor stående nær dem. Og fik til sidst spurgt: ”Er dette sket før?” Den lavstammede svarede, tydeligt irriteret: ”Ja, det sker dagligt”.